

CMS TIZIMINDAN FOYDALANISH VEB-SAYT YARATISH

Kutliyev S.P

Matchanov SH.B

Bozorboyev F.R

- 1) TATU Urganch filiali assistenti, q.sardor.86@gmail.com
- 2) TATU Urganch filiali talabasi, shepro07@gmail.com
- 3) TATU Urganch filiali talabasi, farruxdesigner@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu tezisda Kontentni boshqarish tizimi haqida va CMS tizimidan foydalanib sayt yaratishni ko'rib o'tamiz.

Kalit so'zlar: CMS, Sayt, Kontent, Joomla.

Kontentni boshqarish tizimi (inglizcha Content Management System, CMS dan) Internet saytining ichki tarkibini boshqarishga mo'ljallangan axborot tizimidir. CMS sizga qulay shaklda yaratish va saytda matnli materiallar va multimedia hujjatlarini boshqarish imkonini beradi. Bugungi kunga qadar mashhur CMSning besh turi mavjud bo'lib, ularning har biri boshqalar bilan birlashtirilishi yoki mustaqil ravishda mavjud bo'lishi mumkin: tarmoq tarkibini boshqaruvchi tizim; tashkilot tarkibini boshqaradigan tizim; hujjat aylanishi tizimi; raqamli huquqlarni boshqarish tizimi; World Wide Webda taqdim etilgan resurs aktivlarini boshqaradigan tizim. SMS onlayn-do'konlar, veb-vitrinalar, vizit kartalari saytlari, bloglar va bloglar hamjamiyatlari, audio va video galereyalar, ta'lim muassasalari veb-saytlari, restoran va kafelar, sayyohlik agentliklari, biznes ma'lumotnomalari va ma'lumotnomalar, portallar, chatlar va forumlar yaratish uchun ishlatiladi. shuningdek, yana ko'p. Ko'plab tayyor CMSlar mavjud, ular orasida pullik va bepul, turli texnologiyalar asosida qurilgan. Hozirgi vaqtda bozor oddiy foydalanuvchilar tomonidan veb-saytlar yaratish uchun mo'ljallangan va veb-dasturlash tillarini bilishni talab qilmaydigan turli xil bepul CMS-lar bilan to'ldirilgan. Biroq, bunday tizimlarning mavjudligi veb-ishlab chiquvchilar tomonidan taklif qilinadigan pullik analoglarga bo'lgan talabni kamaytirmaydi. Eng yaxshi pullik CMS - 1C-Bitrix va bepul - Joomla! 1C-Bitrix korporativ veb-saytlarga, ma'lumot va ma'lumot portallariga, ijtimoiy tarmoqlarga, onlayn-do'konlarga, media saytlariga qaratilgan va boshqa turdagi veb-resurslarni ishlab chiquvchiga bog'lamasdan yaratish uchun javob beradi. 1C-Bitrix-ning o'ziga xos xususiyati foydalanuvchiga yillik texnik xizmat ko'rsatish bilan kalit taslim echimni taqdim etishdir. Ushbu CMS XII

Universitetlararo ilmiy talabalar konferensiyasi "Zamonaviy kompyuter axborot texnologiyalari" 2011 yil 27 aprel 35 bepul ochiq kodli mahsulotda biznes-sayt yaratishga odatlanmagan jiddiy korporatsiyalar orasida mashhurdir. Joomla!ga kelsak, u butun dunyoda veb-saytlarni yaratish uchun ishlatiladi: oddiy shaxsiy bosh sahifalardan tortib murakkab korporativ veb-ilovalargacha. Shuningdek, ushbu CMS saytning barcha jihatlarini boshqarish uchun ishlatiladi: sayt tarkibini qo'shishdan mahsulot katalogini yangilashgacha, real vaqtda to'lovlardan tortib, mahsulotni bron qilishgacha. Bu 100 000 dan ortiq ishlab chiquvchilar va foydalanuvchilarga ega ochiq kodli CMS. Joomla! veb-saytlarni ishlab chiqish uchun eng yaxshi platformani taqdim etadi. 1C-Bitrix va Joomla! ning qiyosiy tahlili! Joomla! veb-vitrini yaratish uchun yaxshiroqdir, chunki u bepul, juda tez va resurslar uchun oddiy, shuningdek, boshqarish oson. Joomla bilan veb-sayt yaratish uchun! siz 6 bosqichdan o'tishingiz kerak: 1 bosqich - mahalliy serverni o'rnatish (denwer), 2 bosqich - CMS Joomla! mahalliy serverga, 3 bosqich - Joomla!da materiallar bilan ishlash, 4 bosqich - kengaytmalar bilan ishlash, 5 bosqich - saytning tashqi dizayni, 6 bosqich - saytni Internetda xostingga o'tkazish. Denver saytning kompyuterda ishlashini simulyatsiya qiladi. Uni o'rnatishda virtual disk avtomatik ravishda yaratiladi, keyinchalik unga CMS Joomla! Materiallar bilan ishlash maqolalar va rasmlarni qo'shish, vizual muharrir bilan ishlash, menyudagi materiallarga havolalar yaratish, shuningdek, bo'limlar va toifalar yaratishni o'z ichiga oladi. Kengaytmalar bilan ishlash bosqichi sayt qidirish, navigator, so'nggi yangiliklar, saytda ovoz berish va boshqalar kabi modullardan foydalanishni anglatadi. Veb-vitrining tashqi dizayni uchun hatto eng talabchan foydalanuvchining ehtiyojlarini qondira oladigan ko'plab bepul andozalar mavjud. Shablonlar saytning grafikasini nazorat qiladi va uning dizaynini belgilaydi. Saytni xostingga o'tkazish uni hamma ko'rishga imkon beradi. Shunday qilib, CMS yordamida Joomla! Bu tayyor veb-vitrin bo'lib chiqadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Mol A. Madaniyatning sotsiodinamiği . Moskva: Taraqqiyot, 1973, 35-83-betlar.
2. Dokuka S. V. Klip tafakkuri axborot jamiyati hodisasi sifatida // Ijtimoiy fanlar va zamonaviylik, 2013. No 2. P. 169–176.
3. Semenovskix T.V. Universitetning ta'lim muhitida "klipli fikrlash" fenomeni // " Fan tadqiqotlari " Internet jurnali . 2014 yil. 5-son (24). URL: <https://naukovedenie.ru/PDF/105PVN514.pdf> (bepul kirish).

4. Frumkin K.G. Klip fikrlash va chiziqli matn taqdiri // Topos : adabiy-falsafiy jurnal. 2010. № 9. URL: <http://www.topos.ru/article/7371>

5. Gassler G., Hug T., Glahn C. Integrated Micro Learning - asosiy usul va birinchi natijalarning konturi. // Interaktiv kompyuter yordamida o'qitish bo'yicha xalqaro konferentsiya, ICL 2004, sentyabr. 29-oktabr 1, 2004, Villach, Avstriya (CD-ROM).

6. [KMiP] - Sofizmlar . [video yozib olish] // YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=jZxYvKmh9k&t=> 7. Nima shunday falsafa ? Yuqori darajada qisqacha . [videoga olish] // YouTube. URL : https://www.youtube.com/watch?v=5iGI4bKJSCI&list=PL48Q51pndTVICmPYB_LK1f-isTCHyxW1k_